

Beteckning: _____

Akademien för utbildning och ekonomi

Hur skulle barn kunna påverkas etiskt och religiöst av Disneyfilmer?

*Jenny Härdelin och Sofie Lindberg
November 2010*

C-uppsats

Religionsdidaktik C
Handledare: Mayvor Ekberg
Examinator: Peder Thalén

Abstrakt

Syftet med arbetet är att beskriva på vilket sätt tre Disneyfilmer, från olika tidsperioder, skulle kunna påverka barn mellan fyra och tio år, både religiöst och etiskt. De filmer vi analyserat är Askungen från 1950, Lilla sjöjungfrun från 1989 och Prinsessan och grodan från 2009.

Genom att tillämpa den hermeneutiska tolkningsmetoden har vi analyserat och tolkat varje films religiösa och etiska budskap. Resultatet vi kommit fram till är att dessa filmer har budskap som härstammar från kristna etiska värderingar. Det religiösa budskapet blev synligt eftersom de religiösa och etiska budskapen ofta går hand i hand. Mycket av Bibelns innehåll är etiskt, då det har sin grund i de tio budorden. Resultatet visar att det finns en skillnad mellan filmernas budskap. Den första filmen, Askungen, har ett tydligt tolkbart kristet budskap medan budskapet har mer nyreligiösa inslag i den senaste filmen Prinsessan och grodan. Ett barn som ser filmerna hämtar sina idoler från dessa filmer och vill likna dem så mycket som möjligt. De kan välja att vara snälla som Askungen, nyfikna som Ariel eller hårt arbetande som Tiana.

Nyckelord: Disney, filmens påverkan, filmens budskap, barns utveckling

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Syfte	2
2.1 Frågeställningar.....	2
3. Material och metod	2
4. Disposition	3
5. Bakgrund	3
5.1 Barns utveckling och påverkan av Tv.....	3
5.2 Disneys popularitet	5
5.3 Vad har film med religion att göra?	6
5.4 Sekularisering	7
6. Filmanalys	9
6.1 Askungen	9
6.1.1 Etiska och religiösa budskap som förmedlas i filmen	9
6.1.2 Hur skulle barn kunna påverkas av dessa budskap.....	12
6.2 Den lilla sjöjungfrun	14
6.2.1 Etiska och religiösa budskap som förmedlas i filmen	15
6.2.2 Hur skulle barn kunna påverkas av dessa budskap	17
6.3 Prinsessan och Grodan	18
6.3.1 Etiska och religiösa budskap som förmedlas i filmen	19
6.3.2 Hur skulle barn kunna påverkas av dessa budskap	21
6.4 Skillnader och likheter i filmer från olika tider.....	22
7. Resultatdiskussion	26
8. Sammanfattning av frågeställningarnas svar	29
9. Källor	31
9.1 Primärkällor	31
9.2 Sekundärlitteratur.....	31

9.3 Webbsidor.....	32
--------------------	----

1. Inledning

Påverkas du av film? Människor i allmänhet skulle nog säga att de inte gör det i så stor utsträckning, men vilken människa drömmer inte om ett romantiskt förhållande något liknande som de verkar ha på vita duken? Vilket barn vill inte ha en så kärleksfull far som Ariel i filmen Den lilla sjöjungfrun eller vara lika snabb och berömd som Blixten McQueen i filmen Bilar. Många människor idag har ett djupt filmintresse, inte bara vuxna utan även barn. Filmer kan fungera som avkoppling, nöje eller ett sätt att skaffa ny kunskap. Till och med ur en nöjessynpunkt hämtas kunskap ur filmerna, även om vi inte är fullt medvetna om det. Kunskap är trots allt väldigt mycket och kan ha många olika skepnader. I många fall kanske det inte är ren faktakunskap utan det handlar om att försöka vägleda människan i valen som görs i livet. I filmer hittar barnen förebilder och idoler som de ser upp till och vill likna. Detta har filmskaparna dragit nytta av och gör därför dessa till snälla, givmilda och modiga karaktärer. Eftersom filmskaparen vet att människan påverkas av filmen lägger de in olika budskap, vissa syns tydligt medan andra är svårare att upptäcka.

En av de största filmskaparna inom barnfilm är Disney. De har gjort film ända sedan i början av 1900-talet. När vi var små såg vi på många av dessa filmer med blandade känslor. Idag när vi är i slutet på vår lärarutbildning fann vi att det skulle vara intressant att undersöka filmens påverkan och hur de etiska och religiösa budskapen förändrats över tiden. Eftersom vi ska jobba med barn i framtiden och även ha egna barn så småningom, så är det relevant för oss att förstå hur barnen påverkas av filmerna. Även om tanken är att vi ska undervisa gymnasieelever kommer vi antagligen ha kontakt med yngre barn också. Om inte annat kan vi förstå hur ungdomarna kan ha påverkats av filmer under sina barndomsår. Arbetet behandlar tre filmer ur Disneys samling som härstammar från tre olika generationer.

2. Syfte

Syftet med arbetet är att beskriva hur budskapet i tre Disney filmer, från tre olika tidsperioder, skulle kunna påverka barn i fyra till tio-årsåldern, både religiöst och etiskt. I syftet ingår även att undersöka om det finns skillnader och likheter i det budskap som förmedlas i filmerna över tid. Filmerna som valts är Askungen, Den lilla sjöjungfrun och Prinsessan och grodan.

2.1 Frågeställningar

- Vilka etiska och religiösa budskap förmedlas i respektive film?
- Hur skulle budskapen i filmerna kunna påverka barnen?
- Finns det skillnader och likheter i budskapen som visar att filmerna är från olika tider – om så är fallet, hur visar sig dessa skillnader och likheter?

3. Material och metod

Anledningen till att vi valt filmerna Askungen, Den lilla sjöjungfrun och Prinsessan och grodan, är att de är filmer som varit/är väldigt populära bland barn i åldrarna fyra till tio år. Dessutom är de gjorda under olika tider, vilket gör att de etiska och religiösa budskapen skiljer sig från varandra. Den äldsta filmen är Askungen som gjordes år 1950. Den lilla sjöjungfrun kom ut 1989. Prinsessan och grodan är den nyaste filmen och kom ut 2009.

De litterära källor som vi använt oss av som bakgrund till arbetet är *Film och religion – livstolkning på vita duken* (2005) skriven av Ola Sigurdsson och Tomas Axelson.

Religionslexikonet (2006) utformat av Georg Denzler, Stefan Ewald, Per Beskow och Jonas Svensson. *Religionssociologi – en introduktion* (2005) skriven av Inger Furseth och Pål Repstad. Sven Hartman har författat *Barns tankar om livet* (1986). *Varför är Disney så populär?* (1999) författad av Margareta Rönnerberg. För att lättare förstå hur barn utvecklas och hur de kan påverkas av film har vi även använt oss av böckerna *I barnets hjärna* (2005) skriven av Hugo Lagercrantz. *Motorik, lek och lärande* (2002) skriven av Greta Jagtøien, Kolbjørn Langlo Hansen och Claes Annerstedt. *Åldrar & utveckling* (2000) skriven av Viveka Ljungström är den litteratur vi valt att använda som bakgrund till vår analys och tolkning av de tre Disneyfilmerna.

Uppsatsen är en kvalitativ studie, i vilken tre filmer analyserats. Filmerna är primärkällor och arbetets grundsten. Analysen har genomförts under en lång tid med mycket sökande efter etiska och religiösa inslag i de olika filmerna.

Vi har använt oss av den hermeneutiska tolkningsmetoden, som innebär att vi i analysen och tolkningen av filmernas innehåll har tolkat helheten i filmens budskap i ljuset av de olika delarna. I boken *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning* av Runa Patel och Bo Davidsson (2003) beskrivs detta som den hermeneutiska spiralen, i vilken forskaren använder den egna förförståelsen som hjälp i tolkningsprocessen. Den innebär att vi har utgått från mindre avsnitt i filmerna för att få en helhetsbild och därmed förstå filmernas budskap som i sin tur ger oss förståelse för hur barn kan påverkas både religiöst och etiskt.

4. Disposition

Vi har disponerat uppsatsen så att vi i de följande ger först en bakgrund som visar på barns påverkan av film. Här lyfter vi också fram orsaker till Disneys popularitet, vad film har med religion att göra, samt en förklaring av vad sekularisering innebär. I nästkommande kapitel sex sammanfattas handlingen i de tre filmerna i kronologisk ordning med början i Askungen, därefter Den lilla sjöjungfrun och sist Prinsessan och grodan. Efter varje sammanfattning redovisas de budskap vi funnit genom vår analys. I detta kapitel redovisar vi även den tredje frågeställningen i ett ytterligare underkapitel, vilket visar de skillnader och likheter som vi funnit filmerna emellan, samt den påverkan budskapen skulle kunna ha på barns tankar och beteende. I kapitel sju sker själva resultatdiskussionen.

5. Bakgrund

5.1 Barns utveckling och påverkan av Tv

Ljungström (2000) beskriver barns uppväxt i olika stadier. Vid fyra års ålder är barnet livlig, fantasifull och nyfiken, samtidigt som de även börjar fundera för sig själv på frågorna om liv och död. Ärlighet och raka svar blir viktigt vid fem till sex års ålder. Barnet börjar då också förstå vad som händer omkring dem. När barnen sedan kommer upp i skolåldern börjar de

kunna vänta på sin tur och lyssna på den som talar, samtidigt som regler och rättvisa också blir viktigt.

Annerstedt m fl (2002) påpekar att alla upplevelser och erfarenheter registreras medvetet eller omedvetet i minnet. Vad som är orsak och verkan av en handling börjar barnen förstå vid sex till tio års ålder. De börjar även kunna tänka bakåt och framåt i tiden, vilket ger dem en möjlighet att kunna resonera sig fram till hur problem kan lösas.

Rönnerberg (1997) hävdar att TV påverkar barn på så sätt att de lär sig att utveckla sitt språk genom att lyssna på vad karaktärerna säger i program eller filmer. Med sina jämnåriga diskuterar barnen gärna filmens inslag, vilket gör att de kan ta tillvara innehållet bättre. Identitet, sociala band och grupptillhörighet skapar barnen också med hjälp av Tv:n och de filmer de ser, eftersom karaktärerna blir förebilder för barnen och de vill vara och bete sig som dem. Detta hjälper även barnen att forma sin sociala värld och estetiska fantasi. För att ta vara på det de sett på Tv leker barnen programmen och lär sig på så sätt att utforska världen. Barnen väljer ut de delar i filmerna som de har nytta av och kan förstå. Skulle det vara blodiga inslag resonerar barnen på så vis att det "bara är ketchup" och inget farligt. Budskapen i filmerna är ofta dolda, men påverkar ändå barnen mer eller mindre omedvetet. För att kunna skapa sin identitet är det viktigt att barn får intryck utifrån.

Werner (1996), som forskat om barns tv-tittande, menar att när barn ser på Tv kan de lägga in egna tankar och fantasier i filmen. De lever sig in i handlingen och försöker kommunicera med det som sker på skärmen. Barn lär sig av att se och härma. När barn både ser och lyssnar lär de sig mer än om de bara lyssnat. Dock är det naturligtvis skillnad på vad barnen lär sig beroende på programmets innehåll och form. Är det ett program som behandlar olika naturvetenskapliga problem, som till exempel "Hjärnkontoret", lär de sig om det specifika fallet. Men tittar de på "Björnes Magasin" lär de sig om hur de ska vara mot varandra och formar mer en social förmåga.

Enligt Leif Furhammar (1965), som är en tidig forskare när det gäller barns tv-tittande, visar på att barns och vuxnas sätt att se på film skiljer sig radikalt. När barnen är mindre framträder olikheterna mer än när barnen blir äldre. Han anser att barn inte förstår orsakssammanhang i filmer och att de dessutom har svårt att förstå filmens intriger. Han menar att filmen upplevs

av barn som verklighet och att det som sker i filmen måste ha hänt i verkligheten, till skillnad från vuxna som vet att det är påhittat. Han visar också på att barn vill höra och se samma historia flera gånger, vilket även barnen idag vill. De tycks också få ut mer av filmerna ju fler gånger de ser filmerna. Skulle barnen bli rädda försvinner rädslan ju fler gånger de ser filmen.

5.2 Disneys popularitet

Rönnerberg (1999) påstår att det inte är så konstigt att Disneyfilmer är så populära bland barn, eftersom barn i filmerna framställs som klokare och mer överlägsna än de vuxna. Barnen blir ofta utskickade i världen för att söka nya äventyr och lära sig att stå på egna ben, men de får även lära sig att ta viktiga beslut. Skulle något hända med dessa barn, att de till exempel blir bortrövade, ses detta som en katastrof för deras föräldrar eftersom de vet att barnen är deras största ögonsten.

Det Disney framförallt vill förmedla genom filmen är att barnen som tittar ska få en känsla av att de kan klara sig själva, våga bli stora, känna sig speciella och accepterade för den han eller hon är. Men Disney är också bra på att förvandla barnens rädsla till något positivt och som i sin tur har en lugnande effekt. Barnen som ser dessa filmer har en förmåga till att jämföra karaktärerna i filmerna med sig själva och med andra närstående runt omkring. Detta kan innebära att barnet känner igen vissa elaka sidor från onda karaktärer i filmen, hos sin egen mamma eller pappa. Berättelserna ur dessa filmer kännetecknas av lyckliga slut, hoppfullhet och belåtenhet. Men något som även prioriteras högt i dessa filmer är att det ska finnas godhet, välvilja och hjälpsamhet.

Rönnerberg (1999) delar in Disneyfilmer i tre olika grundtyper:

1. *Djurfabler*, är filmer gjorda för yngre barn där djuren är förmänskligade. I filmerna fokuseras det på att visa uppfostran, lydnad och om hur barn bör och inte bör göra. Det handlar till exempel om en pojke som till en början är klumpig, men med tiden blir en kompetent ung man. Det är vanligt att denna unga gosse blir utskickad i en otrygg värld där han ställs inför frestelser och styrkeprov. Utan magiska hjälpmedel får han själv lära sig saker och ting allt eftersom, men självklart får han även hjälp av andra varelser som han möter på vägen. Denna typ av genre har spår långt tillbaka i tiden.
2. *Undersagor*, är en berättelse som har lyckligt slut med magiska inslag och förtrollningar. De vill visa att barnet kan klara sig själv utan sina föräldrar, genom

stödande och uppmuntran till barnet. Filmen handlar till exempel om en tonårsflicka som har en ond moders gestalt. Flickan måste själv hitta en väg för att finna sig själv som ung kvinna och i slutet räddas hon så klart av prinsen.

3. *Husdjursbiografi*, är ofta en komedi med spännande inslag som utesluter magi och formler för att behålla vardagsrealismen. Det är ofta en berättelse med tapperhet, listighet och spännande jakter. De utspelar sig i lägre idealsamhällen där hemmet ses som något viktigt. Figurerna drivs ut från hemmen genom andra fientliga utomstående personer och kommer på så vis i kontakt med nya saker och nya livsstilar. Detta kan till och med komma att påverka deras egen livsstil i slutändan.

5.3 Vad har film med religion att göra?

Axelsson och Sigurdsson (2005) påpekar att det fram till mitten av 1990- talet rådde en total tystnad mellan teologer och filmvetare. Det är inte förrän under de femton senaste åren som teologer har börjat engagera sig i filmens värld. Helt plötsligt blev det intressant för dem att se hur filmerna var uppbyggda och hur budskapen framställdes. Tack vare detta började teologer och filmvetare samarbeta.

Film bidrar med många olika etiska budskap. De kan hjälpa människan med att urskilja vad som är gott och vad som är ont, samt vad som anses vara rätt och fel. Dock, menar Axelsson och Sigurdsson, skildras religion i filmerna idag mer diffust än vad de gjorde tidigare. Förr i tiden var det mer vanligt med konkreta företeelser där föremål uppfattades för vad de verkligen var. Idag kopplas symbolerna mer till den allmänna religionen så att ett krucifix helt enkelt tolkas som en allmän religiös symbol, medan de förr tolkades just som en symbol för Kristi försoningsdöd. Nu för tiden smygs det religiösa budskapen in i filmen. Till exempel så uppenbarar inte själva gudsgestalten sig i samband med att det sker ett under, utan istället är det kanske en stjärna som faller och detta tyder då på att ett under har skett eller kommer att ske.

Filmen fungerar numera som en kyrka. Det är filmen som människor vänder sig till då de vill ha svar på sina livsfrågor. Filmen blir alltså en förebild för varje enskild individ, där individen tar efter och gör lika dant. Detta kan vara allt från hur den ska bete sig eller vilka kläder den väljer att sätta på sig på morgonen. Filmen påverkar alltså människans livsstil och blir som ett

manuskript eller handbok för hur varje enskild individ ska leva sitt liv. Det är alltså genom filmen människan kan få svar på till exempel hur kärlek och sex bör förhålla sig till varandra.

En film kan enligt Axelsson och Sigurdsson, delas in i fyra olika kategorier beroende på hur mycket religiöst budskap det går att finna i den. I den första kategorin så innebär det att filmen inte har några referenser alls till religion eller religiösa gestalter. Men detta betyder inte att det inte går att finna religiösa budskap i alla fall, utan teologiska inslag går oftast att finna även om avsikten inte är detta. I den andra kategorin innebär det att det endast finns få eller inge religiösa referenser, men filmen kan ändå ha en religiös problematik. Den tredje kategorin innebär att det finns ett litet antal religiösa referenser, men filmen gestaltar ingen specifik religion. Det kan till exempel finnas med en präst i filmen, men den behöver inte handla om själva religionen. I den fjärde och sista kategorin finns både religiösa referenser och religiös problematik.

5.4 Sekularisering

Denzler m fl. (2006) visar att sedan 1700-talet har religionens betydelse minskat mer och mer i Västeuropa. Kristendomen har blivit mindre påtaglig för varje århundrade. Istället för kristendomen har andra religiösa tolkningar kommit som till exempel New age och buddhismen. Kyrkan har fått mindre makt och människorna har fått mer frihet att själva välja vad de vill tro på. Kristendomen har fått lämna mer plats åt naturvetenskapen och människans fria tolkning.

Furseth och Repstad (2005) visar att västerländska länderna i Europa är mer sekulariserade än andra länder i världen, vilket bland annat inneburit att religionen har blivit mycket mer sällsynt i sådant som konst och litteratur. Av detta kan vi förstå att religionen blivit mindre synlig även i filmer. Furseth och Repstad visar att USA inte har påverkats av sekularisering i lika hög grad. För att förklara detta pekar de på religionssociologen Steve Bruce som menar att detta har att göra med att USA sedan länge varit ett invandringsland. Stora invandringsgrupper av olika etniciteter har hållit samman för att bevara sitt eget kulturella och religiösa arv, som då gör att religionen är betydligt mer livskraftig och synlig i det amerikanska samhället. Om än USA syns vara det mest moderna samhället i världen, teknologiskt sett, så har inte religionen försvagats. Furseth och Repstad pekar på många forskare som tvärt om menar att religiösa rörelser i USA är aktiva, moderna och inflytelserika i samhället.

Idag räknas Sverige, enligt Furseth och Repstad (2005), som ett av de mest sekulariserade länderna och betonar att sekulariseringen innebär att religionen har försvagats, vilket märks exempelvis genom att symboler har förlorat sin betydelse. Religionen är mer inåtvänd och detta betyder att religionen inte blir lika synlig i samhället. Det är inte längre det gudomliga som är orsaken till det som sker i samhället, människa och natur, utan istället människans förnuft. Furseth och Repstad visar att dagens samhälle inte som helhet bidrar till en religiös socialisation, eller med andra ord en religiös fostran. De skriver:

Idag är troligen den släkt en människa växer upp i den viktigaste socialisationsinstansen när det gäller religion och livsåskådning. I första hand föräldrar, men också far -och morföräldrar, syskon och andra kan tjäna som religiösa förebilder. (Sid 158)

Sven Hartman (1986) visar att i och med sekulariseringen har även barns uppfattning om Gud och religion förändrats. Anledningen till detta anser han vara att religion och Gud riskerar att bli för abstrakt för barn att förstå. Han menar också att det i hemmet förkommer allt mer sällan religiös uppfostran, eftersom detta anses mindre viktigt i dagens samhälle.

Religionsundervisningen i skolan har således också förändrats, från att vara koncentrerad på kristendomen till att behandla många religioner i samhället. Detta har skett eftersom religionens betydelse har ändrats och dess roll har gett mer plats för tankar och frågor om livet hos barnen.

En intressant fråga för oss blir då om också filmen kan fungera som en förebild för barn i den religiösa och etiska fostran, i och med att teologer och filmvetare börjat samarbeta, vilket vi tidigare visat på. Och om den information vi fått genom att använda oss av Internet för att läsa om Walt Disney är att han är grundare av Walt Disneys Studios. Walt Disney växte upp i en religiös familj. Kyrkan och hans tro hjälpte honom i vardagslivet. När han skulle inviga sin stora dröm, Disneyland, var pastorn från hans kyrka med i själva invigningsceremonin. Men även representanter från den katolska kyrkan och den judiska församlingen var närvarande vid denna invigning. (http://www.adherents.com/people/pd/Walt_Disney.html)

6. Filmanalys

6.1 Askungen

Askungen är en ung flicka, vars pappa har gift om sig. Han är väldigt mån om vackra Askungen. Vid hans plötsliga död visar sig styvmodern vara en elak person och sätter istället sina döttrar i centrum. Askungen får bo på vinden, ansvara för hemmets alla sysslor och betjäna styvmodern och hennes döttrar. En dag kommer ett telegram från kungen där det står att alla flickor i riket ska komma på bal på slottet, detta för att prinsen ska hitta någon att gifta sig med. Askungen får komma med på balen, om hon hinner med alla sina sysslor och har en passande klänning. Men eftersom de inte vill ha med Askungen finner de extra många sysslor, som hon måste hinna med innan balen. På grund av allt arbete hinner hon inte att sy sin klänning, men hon får hjälp av mössen som är hennes vänner. Askungen blir jätteglad när hon får se klänningen de sytt till henne och ser nu sin chans att gå på balen. Styvdöttrarna ser att klänningen till stor del består av deras ägodelar och de beslutar sig för att ta tillbaka dem. De sliter sönder klänningen. Askungen blir ledsen och springer ut, men då kommer plötsligt den gode fen och räddar henne. Hon trollar fram hästar, kusk, vagn, lakej och en vacker klänning med hjälp av trollspöet. Askungen hinner till balen och prinsen faller för henne, men vid midnatt bryts förtrollningen och Askungen får bråttom därifrån. Hon hinner inte berätta för prinsen vem hon är. På vägen ner för trappan tappar hon sin ena glassko.

Dagen därpå får de besök av hertigen. Han har i uppgift att prova skon på varje flicka i hela landet. Den som skon passar på ska prinsen gifta sig med. Styvmodern, som börjar förstå att det är Askungen som är den mystiska flickan, låser in henne i hennes rum på vinden. Mössen hjälper Askungen att ta tillbaka nyckeln från styvmodern. När hertigen är på väg att gå, efter att han konstaterat att skon inte passar på styvdöttrarna, kommer Askungen ner för trappan. Skon går sönder innan hon hinner prova den. Som tur är har Askungen den andra skon och den passar perfekt på hennes fot. Hon och prinsen gifter sig och de lever lyckliga i alla sina dagar.

6.1.1 Etiska och religiösa budskap som förmedlas i filmen

Det första budskapet som vi lyfter fram och som vi anser vara tydligast är: du ska behandla andra som du själv vill bli behandlad och godhet lönar sig i längden. Budskapen är etiska eftersom de talar om för åskådaren hur en människa bör vara mot andra människor. Men

budskapet kan också tolkas som religiöst på så vis att Jesus en gång predikade om detta. Dessa etiska budskap lever Askungen efter och styvmodern kan ge henne hur mycket jobb som helst, men hon gör sysslorna utan att bråka. Askungen är snäll mot styvmodern och systrarna och försöker finna deras goda sidor, även om de är elaka mot henne. Att Askungen väljer att leva efter dessa ledord är inte så konstigt. Detta är ett sätt för henne att överleva vardagen utan att bryta ihop. Är hon otrevlig får hon antagligen mer sysslor att utföra istället. I hopp om att hela tiden göra som hon blir tillsagd kanske hon tillslut blir accepterad av familjen, återigen blir älskad och släpps fri. Tack vare att Askungen är omtänksam och snäll har hon vänner runt omkring sig som stöttar och hjälper henne. Dessa vänner är bland andra mössen och fåglarna som hjälper henne med duschen på morgonen. När Askungen inte hinner sy sin klänning, hjälps vännerna åt att få klänningen klar till balen. Att vännerna hjälper henne med detta är inte konstigt eftersom hon hjälper dem med mat, husrum och kläder. Tack vare att Askungen har så många vänner blir hennes vardag lite enklare. Utan vännerna hade hon inte kommit iväg på balen och träffat sin prins. Hade det inte varit hennes vänner som blivit förtrollade till kusk, lakej och hästar hade de kanske inte ställt upp på att ta henne till balen. Även om hennes vänner blivit förtrollade så har de fortfarande kvar sina personligheter. Fen kan i det här fallet uppfattas som en gudsgestalt, eftersom hon dyker upp när allt är som sämst för Askungen och hjälper henne på fötter igen genom förtrollning. Det som tyder på att fen kommer att dyka upp är att det blinkar små stjärnor kring Askungen där hon ligger och gråter vid bänken. Stjärnorna blir som en symbol för himmelriket och att det snart kommer att ske en förändring. Det är ju trots allt stjärnorna människan vänder sig till då de vill ha en önskan uppfylld. Att stjärnorna och fen uppbenbaras kan tolkas som ett religiöst budskap, eftersom människan uppfattar att tron på en Gud ger hjälp under svåra tider. Religiösa människor tror trots allt att allt har en mening, att Gud bestämmer vad som ska ske för deras bästa.

Det andra budskapet vi fann centralt är rättvisan, som skildras på olika sätt. Budskapet kan ses från ett religiöst perspektiv, eftersom Jesus predikade om rättvisan. Han ansåg att alla människor är lika värda och att ingen ska ha det bättre än någon annan. Även Martin Luther, som protesterade mot påven, ansåg att alla människor ska kunna nå Gud inte bara påven. Rättvisa finns med på olika sätt inom religionen och detta är något som människor än idag strävar efter, även om de inte är djupt religiösa men lever efter den kristna etiken. Eftersom styvmodern alltid varit avundsjuk på att Askungen är så vacker, låter hon henne få sämre tillgångar och bo i ett litet vindsrum. Orsaken till detta är att Askungen ska känna sig

sämre än vad hon egentligen är. Det vore orättvist om hon både är vacker, får göra som hon vill och ha mycket rika tillgångar. Nackdelen för styvmodern är att Askungen inte låter sig nedvärderas utan väljer istället att göra sysslorna till något positivt. Trots att Askungens styvmor och döttrar får stora vackra rum med pampiga dörrar, är detta inget som berör henne. Askungen trivs på sitt vindsrum och väljer att inte se föremål som någon märkvärdig tillgång. Även om rättvisa inte visar sig vara viktigt för Askungen, så är den det för mössen. Ett tydligt exempel är när mössen ska locka bort katten Lucifer från dörren så att de kan komma åt sin mat. De väljer då att ställa sig med rumporna mot varandra så de bildar en liten ring. Sedan sticker de in svansen och bildar en fläta. Musen Jack tar tag i änden av en svans. De andra mössen hoppar ut från ringen och den som inte kan hoppa ut från ringen för att Jack håller i svansen, är Jack själv. Hans uppdrag blir nu att locka bort Lucifer. Han gnäller inte över att han blev utlottad och gör det utan att diskutera. Mössen väljer att dra lott eftersom det blir mest rättvist och ingen kan då klaga över beslutet. Ingen av mössen blir heller utpekad när de väljer att göra så här, utan istället är det slumpen som avgör. Alla hade trots allt samma chans att bli valda.

Det tredje etiska budskap som vi anser vara angeläget är: stjäla lönar sig aldrig. Självklart kan det här budskapet även tolkas som religiöst eftersom det står som ett utav de tio budorden i Bibeln. Mycket av det som står i Bibeln kan trots allt kopplas till etik, många av de tio budorden utgör grunden för etiken. I och med detta kan det religiösa och etiska budskapen många gånger gå hand i hand. Mössen hjälper Askungen med att sy hennes klänning. Gus och Jack skickas ut att skaffa smycken och sidenband. De finner sidenband och pärlhalsband slängda av styvsystrarna på golvet. De lyckas få med dessa upp till vindsrummet. På kvällen när det är dags att åka på balen märker styvsystrarna att Askungen bär deras ägodelar. De blir rasande och sliter sönder klänningen. Även om mössen ville göra gott när de tog dessa föremål blev det så otroligt fel, eftersom det inte var deras saker. Antagligen tänkte de inte på att de egentligen stal. De såg att styvsystrarna slängde bort sakerna och ansåg att det var bättre att Askungen fick dem till sin klänning. Även om det ibland kan kännas legitimt att stjäla från de som har saker i överflöd är det inte rätt att göra så. Då begår personen trots allt ett brott och brott lönar sig aldrig.

Det sista budskapet vi fann är att om vi samarbetar med varandra så går allt mycket lättare. Budskapet tolkar vi som religiöst eftersom Jesus predikade om hur människorna ska ställa upp

för varandra och bära varandras bördor. Många gånger kanske inte personen som hjälper får något tillbaka. Det blir en osjälvisk handling som kanske i slutändan för något gott med sig. Personen i fråga kommer att bli uppskattad och omtyckt. Budskapet blir tydligast när mössen ska hjälpa Askungen att sy klänningen. Mössen är små och klänningen är stor. Men de får hjälp av fåglarna att flyga upp alla sakerna på sin rätta plats så att mössen senare kan arbeta med klänningen och verktygen. Även mössen får hjälp upp så att de kan nåla fast tygstycken och sy. När alla hjälps åt blir det inte så svårt att sy klänningen, eftersom det inte blir lika mycket jobb för en person. De hinner bli klara i god tid med klänningen och Askungen kan gå på balen.

6.1.2 Hur skulle barn kunna påverkas av dessa budskap

Hur skulle barn kunna påverkas av budskapet du ska behandla andra som du själv vill bli behandlad och godhet lönar sig i längden?

Enligt våra tolkningar så vill Disney att barnen som ser Askungen ska känna sympati för henne eftersom hon är en snäll och omtänksam karaktär. Askungen blir som en idol, som barnen vill efterlikna. När de ser hur hon kämpar på med sina sysslor utan att klaga kan de säkerligen koppla detta mer eller mindre till sitt eget liv. De kanske tar till sig budskapet på så vis att de nästa gång kanske städar sitt rum utan att klaga, äter sina grönsaker fastän de inte smakar så gott och går med på att leka en lek med sin kompis fastän att den inte är så rolig. I och med detta kan de förhoppningsvis få något positivt tillbaka i ett senare skede. Mamma blir glad för att grönsakerna är uppätta och kompisen blir överlycklig för att den får leka sin lek. Detta kan då medföra att kompisens nästa gång ställer upp på hans eller hennes lek och att mamman kanske har köpt en lite större godispåse till helgmyset. Dock gör barn sällan saker utan egen vinning, utan det måste bli rättvist i slutändan. Detta kan medföra att de vill kompromissa innan de går med på något. Det vill säga att de har kommit överens om att leka en varsin lek som de valt ut. Det kan vara så att barnen behöver komma upp i högre åldrar innan de förstår värdet av att göra något för någon annan utan egen vinning. Ett väldigt tydligt exempel på det här är när Askungen får hjälp med att sy sin klänning tack vare att hon är snäll hjälper mössen med mat och husrum. Det Disney vill lära barnen är enligt vår analys att det lönar sig att vara god mot andra.

Det religiösa budskapet som tyder på att himmelriket alltid finns med hos människan tolkar vi så att skaparen av denna Disneyfilm vill påverka barnen till att de kan vända sig till stjärnorna när de önskar något eller behöver hjälp. På något vis kanske himmelriket för barnen då blir en trygghet att vända sig till vid svåra stunder. De kanske känner att de aldrig behöver vara ensamma utan att det alltid finns någon som vakar över dem. Även om barnen inte tror på Gud så kanske de tror på att någon eller något "från himlen", det vill säga något som är mer än människan, kan hjälpa dem.

Hur skulle barn kunna påverkas av budskapet rättvisa?

Mössens roller tolkar vi så att de är skapade utifrån hur barnen är. I och med detta kan de känna igen sig i mössens ageranden. I exemplet ovan blir rättvisa väldigt tydligt. Så är det många gånger bland barnen, de drar lott eller kompromissar fram en lösning. Väljer de att dra lott så är det bara att acceptera läget eftersom slumpen avgjort vem som blir utlottad. Även om den utlottade många gånger försöker komma undan och klagar lite på situationen så är det fortfarande som det är. Mössen är också väldigt trevliga mot varandra och framställer inte den ena eller andra som klumpig eller mindre värdefull. Detta kan barnen dra nytta av när de själva träffar nya barn. De kan välja att behandla den nya, som musen Gus blev behandlad, på ett snällt och vänligt sätt, eller behandla den nya på ett elakt vis. Beroende på hur de väljer att bemöta andra barn påverkar det hur de själva blir sedda och hur de blir behandlade av andra barn. Gus får många vänner och det är en bra sak att ha. Om barnen vill ha många vänner ska de välja att agera på ett snällt och accepterande sätt, eftersom att många vänner betyder att barnen kan ha roligare tillsammans.

Hur skulle barn kunna påverkas av budskapet stjäla lönar sig aldrig?

Vi tolkar det som att Disney vill visa vad som kan hända om barnen stjälar. Det spelar ingen roll om det är för en god sak. Ett bra exempel på detta är när barn tar varandras leksaker utan att fråga. Sådana situationer bidrar ofta till bråk. När barnen är små är deras leksaker heliga och om det är något annat barn som tar dessa utan lov blir de ledsna och springer till mamma eller pappa. Så därför kan budskapet i den här filmen bidra till att de får sympati för Gabriella och Petronella när de sliter sönder Askungens klänning, eftersom mössen inte frågade om de fick ta halsbandet från systrarna. Vill barnen låna något från varandra måste de först fråga om lov, får dem då ett "ja" kan de låna leksaken utan att det medför bråk. Viktigaste är att fråga om

lov innan barnen gör något. Att fråga om lov kostar inget och det blir oftast bäst om de frågar om lov först innan de lånar leksakerna.

Hur skulle barn kunna påverkas av budskapet om att samarbete underlättar?

Vi fann det som att Disney har samarbete som en central roll i filmen och då bör barnen påverkas av detta. Mössen som är små och inte så starka lyckas tillsammans sy den stora klänningen. Men det hade inte gått utan fåglarnas hjälp. Detta skulle kunna påverka barnen så att de lättare kan ta hänsyn till andra, vad de tycker och känner. Genom att samarbeta kan de lyckas lösa problem dem ställs inför dagligen. Det här är en värdefull kunskap som barnen kan dra nytta av hela livet.

6.2 Den lilla sjöjungfrun

Filmen handlar om den envisa och nyfikna sjöjungfrun Ariel. Hon bryter ofta mot sin far Tritons regler, och framförallt att hon inte får befinna sig vid vattenytan. Människorna som lever ovanför ytan är farliga enligt Triton. Trots detta är Ariel ofta vid ytan och samlar saker som människorna lämnat efter sig i havet. Hon tar dem med sig ner till en grotta där hon förvarar sin människosamling. En dag kommer ett skepp seglande lastat med fyrverkerier och krut. På skeppet finns prins Erik, som letar efter någon att gifta sig med. Plötsligt blir det oväder och skeppet exploderar på grund av att blixten slår ner i ett segel och det börjar brinna. Alla utom Erik klarar sig undan med hjälp av livbåten, men Erik hinner inte undan explosionen på grund av att han ska rädda sin hund. Ariel räddar honom och tar honom in till land, där hon sjunger vackert för honom och han vaknar till liv. Efter den dagen kan inte Ariel glömma Erik och han kan inte glömma hennes vackra röst. Allt detta vet krabban Sebastian om, som är Tritons högra hand. Sebastians har nämligen fått order av Triton att hålla ett öga på Ariel och förmedla vad hon gör till Triton. Detta innebär att han får veta att Ariel varit vid ytan och umgåtts med människor, vilket gör honom arg. Ariel blir ledsen och låter sig övertalas av två ålar, Snoken och Kroken, att följa med dem till sjöhäxan Ursula. Ursula, som är ond och endast gör saker som gynnar henne, låter Ariel få byta stjärten mot människoben med hjälp av hennes trolldrycker. I utbyte får Ursula Ariels röst, som hon förvarar i en snäcka. Nu kan Ariel bege sig till människorna för att leta rätt på Erik. Lyckas Ariel få honom att ge henne den sanna kärlekskyssen innan solen gått ner efter tredje dagen blir hon människa för alltid, men misslyckas hon med detta kommer hon att tillhöra Ursula. Hon förvarar Ariels röst

i en amulett. Väl uppe på land gör hon allt för denna kyss, trots att hon saknar röst. När hon nästan lyckas och Ursula märker detta måste det så klart förhindras. Ursula förtrollar sig till en flicka som liknar Ariel och med hennes röst försöker hon nu istället gifta sig med Erik. Erik blir förtrollad av rösten och bestämmer sig att samma dag gifta sig med henne. När Ariel får veta att det är Ursula som förtrollat sig bestämmer hon sig att förhindra bröllopet. Med hjälp av sina vänner lyckas de avbryta bröllopet och förstöra amuletten. Detta innebär också att Eriks förtrollning bryts och han förstår nu vem Ariel egentligen är. Men Ariel och Erik hinner inte kyssas innan solnedgången, vilket innebär att hon tillhör Ursula. Triton väljer då att befria Ariel genom att offra sig själv och sitt kungarike till Ursula, som nu blir havets drottning. Men Erik har inte gett upp hoppet om Ariel utan lyckas döda Ursula och på så vis räddas Triton, som får tillbaka sitt kungarike. Triton förstår deras kärlek och ger Ariel ben med hjälp av hans treudd, som fungerar som en trollstav. Ariel och Erik gifter sig och de lever lyckliga i alla dess dagar.

6.2.1 Etiska och religiösa budskap som förmedlas i filmen

Det första budskapet som är centralt genom hela filmen är: kärlek övervinner allt. Budskapet anser vi är religiöst, eftersom religionens kärna är att visa kärlek mot sin nästa. Det är ett av de tio budorden som står skrivet i Bibeln. Kärleksbudskapet i filmen är mycket tydligt då Ariel offerar sitt liv som sjöjungfru och blir människa, för att vara med Erik. Detta innebär att hon inte har samma möjlighet till att kunna vara med sin pappa och sina syskon, men hon anser detta offer är värt det. Om hennes familj älskar henne lika mycket som hon älskar dem, bör de acceptera hennes beslut och vara lyckliga för hennes skull. Detta har Triton svårt att acceptera till en början och blir rasande på Ariel som väljer att umgås med människor. Med tiden märker han hur stark kärleken är mellan Ariel och Erik och beslutar sig för att hjälpa dem.

Vi tolkar filmen så att den vill tala om att det är viktigt att människor vågar visa kärlek till varandra, samt att de accepterar hur andra känner och tycker. Konflikter är något som dyker upp i samband med kärlek. Många gånger på grund av något gott menat. Kärlek är något som behövs hos människan för att få ork och kraft i livets gång. En person som bryr sig om någon är rädd om den personen, antingen att det ska hända den något hemskt eller mister den helt. Att mista någon kan ske på grund av en mängd olika saker som att personen dör, blir bortrövad eller att personen helt enkelt inte vill ha kontakt med den längre. Att Triton

förbjuder Ariel att vara på ytan och umgås med människor har självklart en anledning. Han är rädd att den han älskar mest av allt ska mista sitt liv. Han menar alltså gott, men det blir fel eftersom Ariel bara anser att han är elak som gör så. Ofta är det kanske så att ens föräldrar blir överbeskyddade. Som krabban Sebastian säger i slutet av filmen till Triton, "*Barn måste få vara fria och leva sina egna liv*". Vi tolkar det som att filmen låter Ariel göra sina egna misstag, även om det kan finnas fara i och med hennes beslut. Som fader är det bättre att finnas där för henne och hjälpa till. Ariel är väldigt kär och måste få försöka att få hennes känslor besvarade för att kunna gå vidare. Att vara djupt förälskad har nog de flesta människor varit och då vet de nog hur svårt det är att blunda för kärleken. Kärleken kan trots allt göra människor blinda, vilket kan vara både gott och ont. Det viktigaste är att nära och kära tillsammans hjälps åt att ta sig igenom kärleksbekymmer. Kärleken övervinner allt.

Det andra budskapet vi fann i filmen är: var försiktig med förutfattade meningar och försök att sätta dig in i andras situation. Budskapet anser vi vara av etisk karaktär i och med att det vägleder människor i valen de gör i livet. Det kan ses som en klokhetsregel om hur människor bör bemöta andra människor, med öppna armar och inte vara rädd för sådant som är annorlunda och nytt. Triton har förutfattade meningar om människorna. Han anser att de är farliga och att alla människor vill livet i havet något ont. På grund av detta har han förbjudit alla som bor i havet att ta kontakt med livet ovanför vattenytan. Ariel kan inte förstå hur han kan säga något så ont om en värld som har skapat så underbara ting.

Detta är något som även sker i dagens samhälle. Om en människa ser annorlunda ut anses den vara konstig och farlig. Människor har en förmåga att vara rädd för sådant som inte hör till vanligheterna. En vanlig fördom idag är att alla romer är tjuvar, de gömmer saker under kjolen. Bara för att det hänt någon enstaka gång betyder det inte att alla romer gör så. Tritons fördomar om människorna handlar inte om att de stjälar, men han drar alla över en kam när han säger att de är farliga. Alla människor vill inte havslivet något illa, det är bara några få. Frågan är om Triton överhuvudtaget tänkt på varför människorna göra detta. De är inte elaka för nöjes skull. Han är inrutad i sitt eget tänkande, vilket medför att han inte kan se saker och ting från andras perspektiv. Om han inte ens kan se Ariels perspektiv, hur skulle han då kunna förstå varför människorna dödar livet i vattnet? Skulle han lyssnat på Ariel från början hade de kanske kunnat lösa kärleksbekymret tillsammans och inte behövt dra in sjöhäxan Ursula. Men han ger henne inte något val. Vem ska annars hjälpa henne med

kärleken om inte hennes far vill göra det. Ursula blir hennes enda utväg, vilket nästan medför att Ursula får härska över havet. Lyckligtvis löser det sig i alla fall och Triton inser efter allt som hänt att människorna inte är farliga. Istället har de riktigt roligt tillsammans. Viktigast är att inte bara se olikheter hos andra utan även likheter och sådant som finns gemensamt.

Det tredje budskapet som vi fann är: våga erkänn när du har fel är ett etiskt budskap som vi fann i filmen. Det kan tolkas etiskt eftersom det talar om att människor ska vara sanningsenliga mot sig själv och andra. Det lönar sig inte att framstå som bättre människa än vad den är. Tydligt blir det när Triton inser att Ariel och Erik verkligen är kära och att människor inte är onda. Det här tyder på att även de äldsta personer kan erkänna sina fel inför andra. Även om Triton är havsgud och till synes ofelbar kan han göra fel och det är en stor sak för honom att erkänna något sådant. I och med att han gör vissa val driver han Ariel längre bort från sig. Att han sedan kan se hur olycklig Ariel är visar ändå att han bryr sig om henne och vill henne väl. Han ändrar därför helt syn på saker och ting och inser att den enda lösningen på problemet är att ge Ariel ben. I det här skedet går han helt emot sina principer och regler. Han hjälper henne till människovärlden istället.

6.2.2 Hur skulle barn kunna påverkas av dessa budskap

Hur skulle barn kunna påverkas av kärleksbudskapet?

Vi tolkar det som att kärleksbudskapet i filmen vill ge barnet en förståelse för varför mamma och pappa är arga på dem. Särskilt tydligt blir det när Triton har sönder Ariels människosamling för att hon ska förstå att hon inte ska ha kontakt med människorna. Ariel blir ledsen och Triton är så rosenrasande att han inte tänker på vilka konsekvenser som detta kan medföra. Detta ser barnen och tycker att Triton är elak. Samtidigt inser de att han gör det för Ariels bästa och vill henne väl. Scenen kan barnen koppla till sitt eget hem. De kanske förstår varför mamma eller pappa förbjuder dem att vara ute sent, eftersom att de då kan stöta på en elak person. Föräldrar är rädda om sina barn och vill dem väl, men många gånger kan det gå snett. Som barn är vetskapen om att ens föräldrar inte sätter regler för att vara elaka, utan att de vill sina barns bästa.

Hur skulle barnen kunna påverkas av budskapet var försiktig med förutfattade meningar?

Vi tolkar det som att budskapet i filmen vill påverka barnen så att de blir mer medvetna om hur de bemöter främmande kulturer. Om det är i ett annat land eller hemma i Sverige spelar ingen roll. I Sverige har vi idag många kulturer och då är det bra att redan som barn kunna vara medveten om att människor är olika och det är ingenting att vara rädd för. Så att det inte blir som i filmen, att människorna är för sig och havsfolket för sig. Att bara se olikheter mellan människor är inte bra, eftersom det ofta förknippas med något negativt. Likheterna är bättre att se till för att sedan av intresse utforska olikheterna. Dagens samhälle är väldigt målat av förutfattade meningar och fördomar. Barnen bör därför bli medvetna om detta så att de kan försöka förändra det. Tankarna kanske inte framkommer på en gång utan det tar kanske en period att bearbeta, men det är bra om de finns i tankarna redan som barn.

Hur skulle barn kunna påverkas av budskapet våga erkänna när du har fel?

Budskapets innebörd utläser vi vara att barnen ska förstå att deras föräldrar många gånger inte vill eller vågar erkänna att de har fel. Barnen kan nog till viss del förstå Tritons dilemma, att välja mellan att förlora sin dotter till mänskovärlden eller att se henne olycklig. Barnen ser att Triton inte tycker att valet är lätt, men förstår hans val. I barnens värld har ens föräldrar alltid rätt. Skulle det vara så att det uppstår en diskussion mellan två barn om vems förälder som har rätt tror de alltid att ens föräldrar har rätt. Att sen föräldern inte alltid har rätt är en annan femma och det skulle troligtvis inte barnet erkänna heller, men det kan vara bra som förälder att visa att ingen är felfri och perfekt. Om föräldrarna vågar visa sina brister kanske barnen också kan göra det? Barn gör ju inte som de vuxna säger utan som de vuxna gör.

6.3 Prinsessan och Grodan

Filmen handlar om Tiana, en flicka som växer upp i de fattigare delarna av New Orleans. Hennes stora dröm är att öppna en egen restaurang. För att uppfylla denna dröm jobbar och sliter hon som servitris på två olika restauranger i hopp om att samla ihop pengar till sin restaurang. Hennes drömmar är stora men hon är fast besluten om att lyckas.

En dag kommer prins Navir av Maldonien till staden. Han ska på maskerad hos Tianas barndomskompis Charlotte, vars far är väldigt rik. Men innan han hinner dit möter han en trollkarl, Skuggmannen, som vill åt Charlottes pengar. Prinsen och hans betjänt sluter ett avtal

med Skuggmannen, utan att veta vad avtalet innebär. Men det innebär att betjänten, Larry, blir förtrollad till Navir och ska försöka gifta sig med Charlotte för att komma åt pengarna. Navir blir i sin tur förtrollad till en groda. Förtrollningarna sker genom voodooomagi. Navir lyckas smita ut ur sin glasburk och träffar Tiana, som är utklädd till prinsessa. Navir tror att förtrollningen kan brytas genom en kyss från en prinsessa, eftersom det alltid är så i sagorna. Tiana, som vägrar kyssa grodor, går med på detta i utbyte mot att Navir hjälper henne med pengar till hennes restaurang. Någoting gick snett och även Tiana blir förtrollad till en groda. Grodorna jagas bort från maskeraden och hamnar ute i skogen. De försöker ta sig tillbaka till staden för att finna en lösning. Under tiden förvandlas Larry till sig själv och Skuggmannen skickar ut lakejer för att finna Navir. Enda lösningen till att Larry blir Navir igen är att ett smycke förses med Navirs blod.

Ute i skogen möter Navir och Tiana olika figurer som hjälper dem på vägen. De kommer bland annat till Mama Odie, en voodoohäxa som de hoppas få hjälp av. Det enda hon kan bistå dem med är att med hjälp av voodooomagi ge visdomsord och förslaget om att de ska ta sig tillbaka till New Orleans, för att under paraden låta Navir kyssa Charlotte. Under paraden är Charlotte utklädd till prinsessa och detta räknas som att hon är en riktig prinsessa, men bara fram till midnatt. På vägen till staden inser Navir att han är kär i Tiana och ska försöka fria. Tiana förstår inte vad som är på gång och Navir beslutar sig för att inte fria. Han bestämmer sig istället att gifta sig med Charlotte för Tianas skull, för att få pengarna han lovat henne. Under tiden lyckas Tiana döda Skuggmannen och hon inser att hon är kär i Navir. Tillslut hittar de varandra och gifter sig. Tiana blir prinsessa och när de sedan kysser varandra blir de båda människor igen. Hon kan sedan öppna sin restaurang med sin Navir.

6.3.1 Etiska och religiösa budskap som förmedlas i filmen

Det första budskapet vi fann i filmen är: Oavsett vilken samhällsklass barnen kommer ifrån så kan de leka och ha roligt, men det är också viktigt att ställa upp för varandra. Budskapet, att ställa upp för varandra, anser vi i hög grad är religiöst, eftersom detta är något som är skrivet i Bibeln. Det är viktigt att inte särbehandla människor bara för att de har det sämre ställt. Alla människor på jorden är lika mycket värda, vilket många religioner håller med om och befäster. Oavsett vilken samhällsklass barnen kommer ifrån så ska det inte vara avgörande för om de ställer upp för varandra eller inte. Kamratskap är inte beroende av pengar eller

tillgångar. Utan barnen kommer tillräckligt långt i leken med sin fantasi. Detta syns tydligt i filmen då Tianas familj är fattig och Charlottes familj är rik. Barnen leker och har roligt ihop utan en tanke på att de kommer från olika samhällsklasser. Även om Charlotte är bortskämd och har fina kläder, så tycker hon inte om Tiana mindre bara för att hon inte har samma tillgångar. Charlotte ställer även upp för Tiana när hon behöver hjälp. Exempelvis är Charlottes tanke god då hon tänker kyssa Navir utan krav på giftermål för att grodorna ska bli människor igen.

Det andra budskapet vi fann är: Du kan självklart ha drömmar, men du måste själv slita för att drömmen ska slå in. Budskapet kan vara religiöst i det sammanhang att människor inom olika religioner måste kämpa för att få nå nirvana, komma till himlen eller att själen ska återförenas med brahman. Ingen kommer nå sin slutliga dröm om de inte följer riktlinjerna som krävs för att ta sig dit. I filmen fann vi ett uttalande som målar upp den här bilden på ett mycket tydligt sätt. Det är när Tianas pappa ska förklara för Tiana, då hon är liten, att hon själv måste slita för att få sin önskan om restaurangen uppfylld. Samtidigt som han ger henne hopp, så förklarar han att inget görs på en natt. Han säger:

Ja, bara önska och dröm av hela ditt lilla hjärta. Men kom ihåg Tiana att den där stjärnan kan bara hjälpa dig en bit på vägen. Du måste hjälpa den genom att jobba rätt hårt själv. Å och sen ja, sen kan du göra vad helst du än vill göra. Lova bara din pappa en sak, att du aldrig någonsin glömmet bort vad som verkligen är viktigt. Okej?

Tiana tar åt sig av detta budskap från sin pappa, hon sjunger bland annat om hur hennes far har berättat för henne än gång hur viktigt det är att kämpa för att nå sin dröm. Dock tar det lång tid innan Tiana förstår innerbörden av hela budskapet. Hon kommer ihåg att hon måste kämpa, men glömmet bort att se vad som verkligen betyder något. Detta är också ett tydligt budskap som dyker upp flera gånger under filmen. Även Mama Odie sjunger om detta, att du måste titta under ytan och försöka se det som verkligen är viktigt i livet.

6.3.2 Hur skulle barn kunna påverkas av dessa budskap

Hur skulle barn kunna påverkas av budskapet om att barn oavsett samhällsklass kan ha roligt och leka?

Vi tolkar det som att Disney förmodligen vill uppmuntra barnen till att fortsätta ha roligt och leka med sina kompisar, oavsett bakgrund. När barn leker så vill de ha roligt och då spelar inte utseende eller tillgångar någon roll. Ett rikt så väl som ett fattigt barn kan leka med en kotte i skogen om det inte finns något annat. Barn anpassar leken efter hur tillgångarna ser ut. De är av naturen egocentriska, men när de ser den här filmen med budskapet att ställa upp för varandra sås det förhoppningsvis ett frö om att ställa upp för andra människor. Däremot att de kommer från olika bakgrunder ser barnen väldigt tydligt. De uppmärksammar nog att Tianas familj får slita mycket mer för att få pengarna att räcka till. Till skillnad från Charlotte som får allt hon vill ha och pekar på. Vilket medför att de lär sig att det finns de familjer som har mindre pengar och de som har mer pengar.

Hur skulle barn kunna påverkas av budskapet att de kan ha många drömmar, men de måste kämpa för att de ska slå in?

Tolkningen som vi gjort är att barnen som ser denna film känner sig träffade då Tianas pappa säger detta till henne. Pappan säger att Tiana måste kämpa för att nå sin dröm om restaurangen, men självklart inte glömma det viktiga i livet. Barn har många drömmar och önskningar som de vill ska slå in. De kanske önskar sig ett tv-spel eller en fin prinsessklänning. Citatet kan ge dem en förklaring till att de först måste hjälpa till att spara ihop pengar för att de ska kunna ha råd att köpa det. I och med att de får slita lite för att få det ser de mer värde i saken. Om barnet slitit för något själv så blir tv-spelet eller klänningen mycket mer speciellt och tas tillvara bättre. Drömmar är trots allt viktigt eftersom de hjälper barnen framåt.

Däremot är det bra att det tas upp flera gånger under filmen om hur viktigt det är att veta vad som verkligen betyder något. Som Mama Odie säger, du måste titta under ytan. Ett tv-spel, pengar eller en klänning är inte så värdefullt om inte kärleken i livet kan bli besvarad. Utan familj och vänner att dela sina saker med så blir tingen värdelösa. Det är alltså en balans

mellan att slita för något personen vill ha och att må bra, och inte glömma bort vad som egentligen är viktigt i livet.

6.4 Skillnader och likheter i filmer från olika tider

De onda karaktärerna i alla tre filmer påminner till utseende om varandra. De har skarpa spetsiga drag i ansiktena, gråa ögon och utseendet är format med dystra mörka färger. Karaktärernas egenskaper är mycket manipulerande, självsäkra och utger sig för att vara oövervinnliga. Detta är något som inte verkar ha förändrats från att Askungen kom 1950 till Prinsessan och grodan, som kom 2009. Vi tolkar det som att Disney verkar anse att det här är det bästa sättet att visa vilka som är de onda. De goda karaktärerna liknar också varandra i utseende och egenskaper. De har fina och mjuka linjer i ansiktet, är mycket omtänksamma och har ljusa klingande röster. I ett annat avseende sker däremot en markant förändring. I den senaste filmen, Prinsessan och grodan är Tiana som huvudperson till skillnad från Askungen och Ariel inte ljushyad utan mörkhyad. Barnen som ser filmerna skulle kunna påverkas genom att de kan få förutfattade meningar om andra människor, bara av att döma hur de ser ut. Eftersom de onda karaktärerna ofta har spetsiga och mörka drag kan dessa förknippas med människor med liknande anlag. Människorna anses av barnet som en ond person, fast den i själva verket är snäll. Det är en svår sak att avgöra om en människa är ond eller god utifrån utseendet.

Disney har i den senaste filmen valt att inte göra någon skillnad på mörkhyade och ljushyade. Detta är väldigt bra eftersom dagens samhälle är så mångkulturellt. I Sverige bor till exempel inte endast människor med svensk härkomst. Utan även människor från andra länder, allt från vita till svarta. Idag är det mer accepterat att se ut hur som helst och ha vilken bakgrund som helst, men det var det inte för femtio år sedan. Då var det konstigt när en mörkhyad person passerade torget i en liten stad i Sverige. Prinsessan och grodan speglar dagens samhälle bra, inte bara kulturmässigt utan även i hur samhällsklasserna ser ut. I filmen blandar de människor med olika hudfärger. Varför de väljer att göra de mörkhyade fattiga och de ljushyade rika går att diskutera. Men å andra sidan framstår de ljushyade som "blåsta". De mörkhyade är mer drivna att lyckas och kämpa. De har verkligen skildrat personerna med för- och nackdelar åt båda hållen vilket vi anser är bra. På så vis skulle barnen kunna få sympati för de flesta karaktärerna, utom de onda då vill säga. Trots att de ljushyade utges vara blåsta och inte förstår värdet av pengar så har de ändå en förståelse för kärlek och vänskap. I det här

fallet syftar vi särskilt på Charlotte som ändå vill hjälpa sin kompis Tiana, även om hon själv inte får det hon vill. Tiana är en person som drivs framåt och vill lyckas glömmer bort värdet av att ha roligt och umgås med vännerna. Detta är livsfarligt då nära och kära är viktigare än pengar och att lyckas med sin dröm. Utan vänner blir ingen nöjd i slutändan. Genom att skildra samhällsklasser och kulturer som Disney gör i denna film, skapar de en mer naturlig bild av att utseendet och tillgångar inte har någon betydelse då barnen ska leka med andra barn.

Samarbete och att ställa upp för varandra har en central roll i alla filmerna. Mössen och fåglarna ställer upp för Askungen. Blunder och Sebastian ställer upp för Ariel. Charlotte och Tiana ställer upp för varandra. Detta skulle kunna medföra att barnen också vill göra likadant och ställer i sin tur upp på varandra i den mån de kan. Eftersom Disney är så populärt så ser många barn flera filmer och det skulle kunna medföra att detta etsar sig fast i deras huvuden, även om budskapet är mer påtagligt i vissa filmer än andra.

Generellt finns samtliga budskap mer eller mindre i alla filmer, men i vissa har de en centralare roll. Som exempelvis rättvisan blir väldigt påtagligt i Askungen då mössen ska dra svans om vem som ska jaga bort Lucifer från dörren, men samtidigt finns i de andra filmerna. I Lilla sjöjungfrun speglas rättvisan på ett annat sätt, genom orättvisan. Triton älskar Ariel mer än hans andra döttrar, vilket vi tolkar som något orättvist. I Prinsessan och grodan skildras rättvisan ur ett lyckligt perspektiv. Alla får sina drömmar uppfyllda utom Charlotte eftersom hon ger bort sin prins till Tiana. Men som tur är så ser hon detta från ett salutogent perspektiv och är lika lycklig för det.

Ett annat exempel är kärleksbudskapet som framtonas mest i Lilla sjöjungfrun då Ariel genast faller för Erik utan att ens känna honom. Det är kärlek vid första ögonkastet. Askungen och prinsen blir också de kära på en gång. Men för Tiana och Navir tar det längre tid att finna kärleken till varandra. De finner kärleken till slut, men det är när Tiana har insett vad som egentligen är viktigt i livet. Detta är något som visar barnen hur kärlek inte behöver ske vid första ögonkastet utan kan växa fram med tiden, men vara lika stark för det. I och med att Tiana och Navir faller för varandra som grodor, visar detta på hur de blir kära i varandra för den de är. Medan det i Askungen och Lilla sjöjungfrun blir kära i personens utseende. I Prinsessan och grodan ges det en mer trovärdig bild av hur kärleken är. Kärlek vid första

ögonkastet är ovanligt och det är inte ofta den fungerar över lång tid, utan det är mest i sagorna.

Filmerna skildrar även gott och ont på ett tydligt exempel så att barn förstår vad som är gott respektive ont. Detta anser vi förekomma på flera ställen, bland annat då styvmodern låser in Askungen på vindsrummet, Kroken och Snoken välter båten som Erik och Ariel sitter i och när Skuggmannen lurar in Navir och Larry i avtalet. Barnen kan tydligt se ondskan i scenerna, eftersom stämningen ändras och det blir mörka dystra färger. Barnen märker tydligt att det är något ont i görningen och ser hur karaktärerna njuter av händelseförloppet. Barnen kommer förmodligen att bli irriterade på vad de onda karaktärerna gör. De kan även se hur de onda blir straffade förr eller senare på grund av att de behandlat andra illa. Styvmodern blir straffad på så vis att hon nu får göra alla sysslor själv när Askungen gift sig med sin prins. Ursula dör då hon försöker att döda Ariel. Skuggmannen har slutit ett avtal med andar från andra sidan som han inte kan hålla och blir då själv nerdragen till andra sidan. I slutet av alla filmerna utplånas eller straffar ondskan sig själv. Barnen ser då tydligt vad som kan hända om de skulle vara onda, eftersom de påminns om detta i flera filmer, inte bara en.

I samtliga filmer stöter vi på det övernaturliga. I Askungen som är äldst får vi stifta bekantskap med fen, som är Askungens gudmor. Hon trollar med hjälp av trolleriord och ett trollspö. I Lilla sjöjungfrun, som kom 1989, förekommer det två typer av trolldom. Triton, som är havsgud, använder sig av sin treudd då han trollar. Hans syfte med trolleriet är av god art, medan Häxan Ursulas trolleri är av ond art. Häxan trollar med hjälp av dryck. I Prinsessan och grodan, som kom ut 2009, sker förtrollningar med hjälp av voodoo magi. Både av Mama Odie som är god och av Skuggmannen som är ond. I första filmen används trolldomen för att skapa något positivt och bra. I de senaste två filmerna har trolldomen både negativa och positiva motiv. Sätten att se på trolldom skiljer sig med åren. Förr var det mer vanligt att trolldom sågs som något himmelskt och ovanligt, som i Askungen, en person får hjälp när den som mest behöver det. I dagens samhälle är det populärt med New Age, som voodoo hör till. I Prinsessan och grodan kan åskådaren tydligt se detta på flera ställen. Detta speglas tydligt i filmerna. Lilla sjöjungfrun blir alltså ett slags mellanting, eftersom att det inte är påtagligt voodoo magi, men däremot finns det både ond och god magi. Ursula trollar så att hon ska få vinning av det själv och Triton trollar för att hjälpa andra att nå lycka. Magi är något förhållandevis centralt i samtliga filmer. Barnen som ser filmerna kommer sannerligen att bli

påverkade på så vis att de kanske tror att detta finns i samhället eller så resonerar de så att det bara är påhittat.

I Askungen, som är den äldsta filmen, finns det fler påtagliga religiösa symboler. Dels fen som symboliserar en gudsgestalt, blinkande stjärnor som symboliserar himmelriket, kyrkan som Askungen och prinsen gifter sig i och kyrkklockorna som slår för att symbolisera deras nya liv tillsammans. De religiösa symbolerna speglar endast den kristna tron. Lilla sjöjungfrun, från 1989, har också religiösa symboler till exempel: Triton är havsgud, detta speglar sig till viss del i den grekiska mytologin framförallt Poseidon. En präst finns med som äktenskapsförrättare vid giftermål, en svag klang av kyrkklockor kan anas som bakgrundsmusik. Så även den här filmen avspeglar i mycket kristna tron. I Prinsessan och grodan som är den nyaste filmen finns också vissa religiösa budskap. För det första voodoo magin, som tillhör New Age. För det andra prästen som finns med vid bröllopsarrangemang, dessutom kyrkobyggnaderna som förekommer i samband med giftermål. Charlotte och Tiana vänder sig till stjärnorna då det ska önska sig något. Vi kan tolka det så att de ber himmelriket om hjälp för att nå sin dröm. Även den här filmen innehåller alltså kristna budskap men däremot innehåller den även New Age, vilket ingen av de andra filmerna gör. Detta skulle kunna påverka barnen på så vis att då barnen ser alla giftermål med kyrkor, klockor eller präster och det är kopplat till något positivt så vill även de gifta sig en vacker dag. För barnen vill väl precis som de på filmerna bli lyckliga och hitta sin drömpartner. Omedvetet blir de då påverkade av kristna tron. Präster, kyrkor med mera kan då ses som en glad och trygg plats där det händer roliga saker. Barnen får tydligt se hur ett giftermål ska gå till, vilka som ska vara där och hur de ska vara klädda.

7. Resultatdiskussion

Ljungström (2000), som forskat om barns utveckling, framhåller att rättvisa är viktigt för barn i åldern sex till tio. Detta är något vi själva tydligt märkt när vi arbetat med barn. I vår bakgrund har vi även lyft fram Rönnerberg (1999) som framhåller att Disney's filmer är skapade utifrån hur barn är. Det tydligaste exemplet på detta har vi i vår analys funnit i hur mössen framställs i Askungen. De har alla egenskaper som barn har. De är inte bara rättvisa utan även nyfikna, äventyrslystna, fantasifulla och kreativa. Mössen har även andra egenskaper som inte alltid barnen har, men det har att göra med hur de vuxna vill att barn ska uppfostras. Därför framstår mössen även som hjälpsamma, vänliga och samarbetsvilliga. I och med att karaktärerna är skapade utifrån barnen medför detta att Disney fångar barnens intresse, de kan känna igen sig själva i de roller som mössen har. Alla dessa tre filmer är undersagor, vilket är en av de tre kategorier som vi såg att Rönnerberg delar in Disneyfilmerna i.

Vi anser att det någonstans sås ett frö i minnet hos barnen om de får en förebild som visar att de bör ställa upp för andra människor. Mössen finns där för Askungen och hon för dem. Triton hjälper Ariel. Charlotte och Tiana ställer upp för varandra. I och med att barnen ser att de ställer upp för varandra och det här fröet har såtts, så kommer det att ligga och gro. Detta innebär att de vid ett senare skede kanske kan utnyttja fröets innehåll. Detta är vad Rönnerberg (1997) visat då hon menar att när barnen ser på film lagras det medvetet eller omedvetet olika budskap i deras minnen. Även Annerstedt, Hansen och Jagtöien (2002) hävdar, som vi också beskrivit i bakgrunden, att barnen får upplevelser och erfarenheter genom filmen, medvetet eller omedvetet. Ett viktigt resultat av vår analys och tolkning är att vi funnit stöd för att säga att filmer påverkar barns tänkande och därmed deras handlingar, förr eller senare genom att barnen registrerar filmernas olika budskap i minnet. Som det vi nämnde innan, att barnen tillslut förstår att de bör ställa upp för varandra även om de inte alltid får egen vinning av det.

Vi har även funnit att filmernas budskap ofta har samma syfte i de olika filmerna. De grundar sig många gånger på både etik och religion, eftersom dessa kan gå hand i hand. Religionen och etiken ska vägleda människan i livet och hjälpa henne med att göra rätt val. Därför anser vi att budskapen i filmerna många gånger handlar om hur barnet ska uppfostras och hjälpa den med sin sociala utveckling. Detta stämmer väl med Axelsson och Sigurdson (2005) som

påpekar att filmer har många etiska budskap som hjälper människan med frågor om vad som är rätt och fel, ont och gott.

I alla filmer finns mer eller mindre kristna symboler. Ju äldre filmen är desto mer påtaglig blir den kristna trons symboler. I den senaste filmen, *Prinsessan och grodan* som är från 2009, har vi funnit färre direkta kristna symboler. Istället syns andra religiösa inslag bli mer påtagliga, som till exempel voodoo. Detta kan vi tolka så att det beror på samhällenas sekularisering, vilket Furseth och Repstad (2005) beskrivit och att världen i stort är mångkulturellt. Även Denzler, Ewald, Beskow & Svensson (2006) framhåller sekulariseringen, och menar att den kristna religionen har blivit mindre viktig både för samhället och enskilda människor, vilket betyder att den fått ge plats för andra religioner. Vi kan hävda att sekulariseringen är grunden till att vi kan se både likheter och skillnader i de tre filmernas budskap. Kulturen och samhället speglas i filmerna, så när samhället har utvecklats och blivit mångreligiöst, så måste detta avspeglas i filmerna. Även Hartman (1986) påpekar att det är mindre kristen uppfostran i hemmen i dagens samhälle. Vi anser att detta kan vara en anledning till att vissa filmer som görs eller visas idag innehåller kristna budskap, som är riktade till barnen. Filmen blir således ett alternativt uppfostringssätt. I och med detta är det inte så konstigt att teologer börjat intressera sig för filmer, eftersom att detta blir en möjlighet för dem att fortfarande kunna påverka barns fostran inom kristna värderingar.

När ett barn ser en film anser vi att den måste handla om något som är väsentligt för det barnet just då för att filmen ska vara spännande. En annan faktor som vi också anser visa på samhällets förändringar med tiden är samhällsklasser. *Prinsessan och grodan* som är gjord 2009, visar tydligt hur samhället delas upp mellan rika och fattiga. På så vis kan alltså många av de äldre barnen känna igen sig i filmen, den känns verklighetstrogen. De kan känna igen sig i att andra får det de själva inte kan få. Ytterligare en faktor som vi anser visa på skillnader filmerna emellan och som har kommit till under den senaste tiden är att mörkhyade nu är mera accepterade i västvärldens samhälle, vilket inte var självklart för femtio år sen. Detta har vi funnit visa sig tydligt i *Prinsessan och grodan* genom att Tiana och hennes familj är mörkhyade, medan Charlotte och hennes familj är ljushyade. Men de bor ändå i samma stad och umgås utan svårigheter. Filmen speglar på så vis det moderna mångkulturella samhället. I *Askungen* från 1950 och *Lilla sjöjungfrun* från 1989 finns inte denna kulturella skillnad vad det gäller människors utseende. Furhammar (1965), som både arbetar och forskar inom skolans värld, menar att barn i yngre åldrar ser skillnader tydligare än äldre barn, vilket vi kan

hålla med om. Men vi tror inte att hudfärgen har någon betydelse för hur barn uppfattar andra barn när de leker. Däremot kan barn säkerligen se skillnad på utseendet mellan Tiana och Charlotte, och även kunna registrera i sitt minne att hudfärgen inte spelade någon roll i deras vänskap.

Axelsson och Sigurdsson kategoriserar filmerna beroende på hur mycket religion de innehåller, där kategori ett behandlar få religiösa inslag och kategori fyra innebär att filmen omfattar mycket religion. Även om filmerna inte innehåller exakt lika mycket religiösa inslag anser vi att alla tre filmer vi analyserat och tolkat hamnar i kategori tre som författarna också talar om. Denna kategori innebär att filmen inte gestaltar någon specifik religion, men att religiösa symboler finns med. Med andra ord innehåller dessa filmer trots allt ganska mycket religiösa inslag, utan att behandla någon specifik religiös problematik. Anledningen till att det fortfarande förekommer så pass mycket religiösa inslag i filmerna kan vi anta bero på att teologer och filmvetare de senaste åren har börjat samarbeta inom filmens värld. Enligt Axelsson och Sigurdson var det nämligen, som vi tidigare nämnde, ungefär femton år sedan detta samarbete inleddes. Vi anser att det kanske är tack vare detta samarbete som *Prinsessan och grodan* innehåller sådant som hör till den nyare religionen New Age, samtidigt som den även representerar kristendomen.

Filmerna speglar tydligt innehållet i den kristna tron. Vi kan anta att detta kommer sig grundarens, Walt Disneys, egen uppväxt och förhållande till tro och religion. Dessutom antar vi att det kan ha sin grund i att Disneys filmbolag har sitt säte i USA, som inte har blivit lika snabbt sekulariserat som Sverige. Kristendomen är alltså mer levande och mer central i USA än i Sverige. Att det förhåller sig så såg vi att Fursteth och Repstad visat. Vi kan då anta att det är av den anledningen som Disneyfilmerna blivit så populära även i Sverige, eftersom svenskar också i grund och botten trots sekulariseringen följer de kristna värderingarna om än mer eller mindre. En annan anledning till att de också blivit så populära i allmänhet är antagligen för att filmerna är anpassade efter barnens behov, som vi har sagt i början av diskussionen.

För att barnen ska ta tillvara innehållet i filmerna skapar de lekar som utspelar sig ungefär lika som i filmen. Detta är något som vi såg Werner (1996) konstatera, vilket vi också kan förstå utifrån våra analyser och tolkningar av filmerna. Dessutom genom att barnen gestaltar och lär

av filmen, vilket är själva grunden till att barn påverkas av film. Viktigt är då också att barnen finner idoler i filmerna, någon som de vill efterlikna så mycket som möjligt. Ett tydligt exempel på detta som vi funnit är Askungen, hennes sätt att vara och handla inspirerar barnen till att vilja vara som henne. Hon blir deras idol. De vill efterlikna henne, både i sättet att vara och i att klä sig som henne. Detta är något som Axelsson och Sigurdsson konstaterat, de talar om att filmen blir som ett manuskript för barnen. Manuskriptet fungerar som en handbok över hur de bör vara och se ut.

8. Sammanfattning av frågeställningarnas svar

Sammanfattningsvis kan vi mot bakgrund av våra frågeställningar i syftet konstatera att film påverkar barn på många plan. Detta gäller särskilt det etiska budskapet. I och med att filmerna förmedlar ett etiskt budskap påverkar det barnens värderingar och beteende, de lär genom filmen hur de ska vara som medmänniskor. Etiken kan mycket väl kopplas till Bibeln, både till gamla testamentets tio budord och till Jesus budskap i nya testamentet. Allt detta utgör grunden för etiken i vårt samhälle. I och med detta kan de religiösa och etiska budskapen många gånger gå hand i hand, vilket gör att det inte alltid är enkelt att säga vilket budskap som är etiskt och vilket som är religiöst. Det budskap som vi funnit mest tydligt religiöst är i analysen av Askungen. För en troende kristen människa är det inte svårt att tolka den goda fen som en form av gudsgestalt. Dessutom förstärks det religiösa budskapet genom att hon kommer från himlen till Askungen. Den tredje frågan i syftet gällde skillnader och likheter beroende på när filmerna kommit till. Största skillnaden, i jämförelse med Askungen och Den lilla sjöjungfrun, såg vi ganska tidigt i vår analys av filmen Prinsessan och grodan. I filmen visas tydliga skillnader i samhället bland fattiga och rika, samt att några karaktärer är mörkhyade. Detta är inget som skildras i Askungen eller Lilla sjöjungfrun. Från och med att Askungen gjordes har kristna symboler fallit bort mer och mer och givit plats åt mer nyreligiösa inslag. Även om kristna inslag går att finna i Prinsessan och grodan är de inte lika traditionella som i Askungen.

En sak som slog oss då vi satt och diskuterade vilka religiösa symboler som filmen kan använda för att påverka är kärleken mellan man och kvinna som symbol för det enda religiöst och etiskt rätta förhållandet mellan människor. Kanske det i framtiden blir mer och mer vanligt att det kan vara kärlek mellan två av samma kön, eftersom det finns barn i världen

som har föräldrar av samma kön, och att vi i våra analyser och tolkningar funnit att Disney vill spegla dagens samhälle.

9. Källor

9.1 Primärkällor

Disney, Walt (1950). *Askungen*

Disney, Walt (1989). *Den lilla sjöjungfrun*

Disney, Walt (2009). *Prinsessan och grodan*

9.2 Sekundärlitteratur

Denzler, Georg, Ewald, Stefan, Beskow, Per & Svensson, Jonas (2006). *Religionslexikonet*. 2., rev. uppl. Stockholm: Forum

Furhammar, Leif (1965). *Filmpåverkan: socialpsykologiska uppsatser*. Stockholm: Norstedt & Söner

Furseth, Inger & Repstad, Pål (2005). *Religionssociologi: en introduktion*. 1. uppl. Malmö: Liber

Hartman, Sven G. (1986). *Barns tankar om livet*. Stockholm: Natur och kultur

Jagtøien, Greta Langlo, Hansen, Kolbjørn & Annerstedt, Claes (2002). *Motorik, lek och lärande*. 1. uppl. Göteborg: Multicare

Ljungström, Viveka (2000). *Åldrar & utveckling*. Stockholm: Bonnier Carlsen i samarbete med Vi föräldrar

Patel, Runa & Davidson, Bo (2003). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 3., [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur

Rönnerberg, Margareta (1997). *TV är bra för barn*. Stockholm: Ekerlid

Rönnerberg, Margareta (1999). *Varför är Disney så populär?: de tecknade långfilmerna ur ett barnperspektiv*. Uppsala: Filmförl.

Sigurdson, Ola & Axelson, Tomas (red.) (2005). *Film och religion: livstolkning på vita duken*. Örebro: Cordia

Werner, Anita (1996). *Barn i TV-åldern: vad vet vi om mediernas inflytande?*. Lund:
Studentlitteratur

9.3 Webbsidor

http://www.adherents.com/people/pd/Walt_Disney.html 2011-01-10 kl 16:23